

CONTEXT HISTÒRIC DELS SEGLES XIX I XX

SEGLE XIX

Durant el segle XIX és característica la intenció de retorn a l'art més antic degut a la influència Francesa. A l'art cristià en concret li va afectar de manera significativa, atès que els burgesos van treure protagonisme a l'església i va fer que deixés de ser un una de les principals demandes d'art. En primer lloc, la burgesia revolucionaria francesa va donar a lloc al neoclassicisme. Aquest, com a bon corrent del segle XIX, buscava la semblança i la inspiració en el classicisme. A partir d'aquí també va sorgir el neogòtic, per conseqüència dels ideals romànics nacionalistes. Tot aquest seguit de vessants, destacables en l'arquitectura, durant aquestes dates són classificats amb el nom de historicisme[1].

Seguidament, amb la industrialització i l'aparició de les noves tecnologies, va aparèixer la necessitat de remarcar la figura artesanal en l'art, sobretot en l'arquitectura, donant peu a un nou corrent també francès anomenat "Art Nouveau". Aquest corrent considerat com a iniciativa per les característiques: jove, lliure i modern, alhora és l'últim estil artístic datat al segle XIX i el primer al segle XX.

Així doncs, l'art cristià del segle XIX, va adaptar-se a aquestes condicions, per tant va seguir sistema polític francès i va ser acompanyat pels ideals revolucionaris, trencadors, llibertaris i per últim, modernistes, que canviaren la manera de pensar dels artistes del principi de segle. D'aquesta manera, la necessitat de tornar a l'antic art desapareix, i es forma una de nova: expressar-se de forma lliure i trencadora.

[1] Tendència artística majoritàriament arquitectònica, que destaca per voler retornar a caràcters d'arts antics.

SEGLE XX

A partir d'aquestes dates, l'art realista del segle anterior va quedar completament desfasat, ja que amb la invenció de la fotografia molts artistes van entendre que la clau del seu ofici no era representar fidelment la realitat, sinó reinterpretar-la.

D'aquesta forma, anava evolucionant aquesta idea d'expressió del pensament, i d'anar més enllà de la realitat fins donar a lloc a les avantguardes (principalment a França i Itàlia). Tot seguit va començar un període d'experimentació amb la figura, el color, les formes, el joc de composicions... Els quals van obrir un món completament lliure i modernista que va permetre a l'artista sortir-se de la normalitat. Tanmateix, el Concili Vaticà II va ser també un dels detonants més importants en l'art cristià d'aquests segles, ja que va comportar una renovació de l'art.

Per acabar, ja ens situaríem a l'art en el món actual, influenciat bàsicament per la Segona Guerra mundial. Per conseqüència d'aquesta gran guerra, la necessitat dels artistes per evadir-se de la realitat va fer-se més notòria.

CARACTERÍSTIQUES

El tema més freqüent d'aquestes obres era la crucifixió de Jesús, i això es deu a que aquest és un segle molt marcat per la humanitat i les obres d'aquell segle són marcades per la tragèdia, devastació i el patiment durant les guerres.

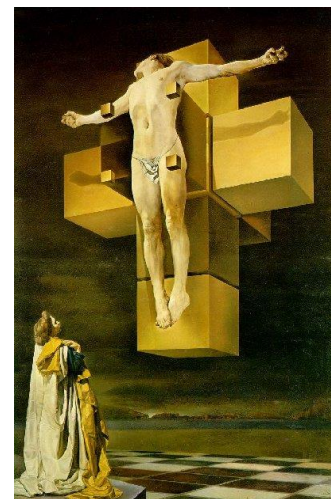
Segle XIX

El realisme va ser un nou moviment cultural en el qual es destaca:

- Representació de vida quotidiana
- Denúncia als problemes socials com industrialització i la situació obrera.

El realisme és un altre moviment de l'època

- L'esser humà com protagonista.
- Representació de la vida quotidiana
- Joc de la llum i moviment

El modernisme per últim sorgeix al final d'aquest segle.

- Sorgeix per satisfer els plaers de la Burgesia
- Trencament amb la tradició

Segle XX

- Rebuig de l'art Tradicional amb les seves regles fixes de composició.
- Utilització de tota mena de materials per tal d'aconseguir textures diverses (Fotografies, fotocopies, vídeos)
- Suports variats i ús de la tècnica del collage (Substituint en certes parts del quadre la pintura per papers o objectes)
- Inspiració dels corrents artístics anteriors com expressionisme, abstracció)

CONSTRUCCIONS DELS SEGLES XIX I XX

ART PICTÒRIC:

Títol: Crist de Sant Joan de la Creu

Pintor: Salvador Dalí

Localització: Museu Kelvignove, Glasgow

Data de creació: 1951

Estil: Surrealisme

Materials utilitzats: Oli sobre tela

Títol: Lluita entre Jacob i l'àngel

Pintor: Eugène Delacroix

Localització: Església de Saint Sulpice, París

Data de creació: 1861

Estil: Realisme

Materials utilitzats: Fresc

ART ESCULTÒRIC

Títol: Magdalena Penitent

Escultor: Antonio Canova

Localització: Museo del Prado, Madrid

Data de creació: 1794-1796

Estil: realisme

Materials utilitzats: Marbre

Títol: Crist Redemptor

Escultor: Paul Landowski

Localització: Mont Corcovado, Rio de Janeiro

Data de creació: 1926

Estil: Art déco

Materials utilitzats: Formigó

ART ARQUITECTÒNIC

Títol: Església de la Madeleine

Arquitecte/s: Pierre-Alexandre Vignon,
Pierre Contant d'Ivry, Guillaume-Martin
Couture

Localització: Plaça de la Madeleine, París

Data de creació: 1806

Estil: Neoclassicisme

Materials utilitzats: Pedra

Títol: Sagrada Família

Arquitecte/s: Antoni Gaudí

Localització: L'Eixample, Barcelona

Data de creació: 1882

Estil: Modernisme català

Materials utilitzats: Formigó (en la major part)

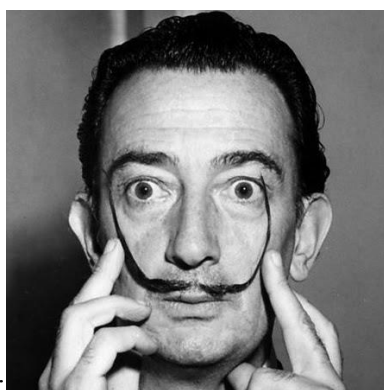
ANÀLISI DE L'OBRA: L'ÚLTIM SOPAR DE DALÍ

Títol: L'últim sopar

Autor: Eugeni Salvador Dalí i Domènech

Datació: 1955

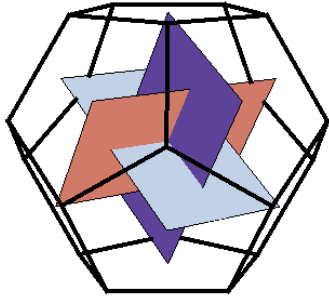
Lloc on es troba actualment: National Gallery of Art, Washington

Breu biografia de l'autor:

Eugeni Salvador Dalí i Domènech neix a Figueres el 1904. Pintor i escultor, s'integra en el grup de poetes i artistes conegut posteriorment per la generació del 27. La pintura dels seus primers anys, el Manifest Groc (1928), els seus articles i els seus conferències (1930) van provocar reaccions violentes. Residint a París des dels anys vint, es va

convertir en la figura més brillant del surrealisme pictòric. Va ser a París que va conèixer a la dona de Paul Éluard, Gala Helena D.Diakonova, amb qui es va casar.

L'escena es col·loca a l'interior d'un dedocaedre. Així, dotze són les cares pentagonals del dedocaedre i dotze en són els apòstols. Es pot observar doncs com es segueixen les proporcions del nombre auri.

El llenç es tracta d'una obra de grans proporcions, uns 165 centímetres d'alt i una mica més de 2,5 metres d'amplada. A més té un format horitzontal i la tècnica és oli sobre llenç.

Per altra banda, cal saber que el llenç està associat a una etapa que el mateix pintor ha qualificat com mística; després de successives irreverències en l'àmbit religiós Dalí va sorprendre a propis i estranys declarant-se públicament catòlic.

Així doncs, es disposa a Jesús al centre d'una taula al voltant de la qual s'han reunit els apòstols. Aquests apòstols tenen el cap ajupit com a senyal d'oració. En el fons s'observa l'alba a més d'una costa amb el mar i les roques. També hi observem els elements com el pa i el vi. Sobre de Jesús hi ha el seu propi cos amb les mans esteses.

L'estat de conservació és relativament bó si el comparem amb l'últim sopar de Leonardo Da Vinci el qual ha tingut seriosos problemes i moltes restauracions cosa que no ha necessitat massa el de Dalí. Segurament això es deu a la datació relativament recent.

ANÀLISI FORMAL I ESTILÍSTICA

La perspectiva àrea regna en tota l'obra. El fet de poder plasmar una correcta perspectiva en tres dimensions sobre un llenç bidimensional, aconseguint una imatge realista del motiu plasmat, el va entusiasmar obtenint aquests resultats.

Per altra banda, és una composició oberta en veure el mar de la Costa Brava en el fons.

El quadre està molt relacionat amb el número dotze. La sala on es troben Jesús i els seus apòstols és un dodecaedre. Al fons d'aquesta hi ha un paisatge on s'hi veu l'alba, tot i que s'hauria d'haver representat el capvespre ja que el sopar va ser a la nit. Aquesta escena reflecteix un paisatge típic de la costa empordanesa recordant al mar i les roques que podria veure el mateix Dalí a Cadaqués. Crist, al centre, està predicant davant els deixebles, els quals s'inclinen seus caps i resen. Les aparences dels deixebles són diferents entre si. Cada un porta una túnica diferent i inclusivament semblen ser persones de diferents races i països. Els tretze personatges envolten una taula de pedra sobre la qual hi ha un got de vi i un pa partit en dos.

Finalment, el Crist no és representat com s'acostuma. El seu pèl és clar i no té barba. La seva túnica és l'única que deixa al descobert el seu pit. Observant amb més detall, veiem que Crist és transparent en la seva part inferior, ja que la barca que es troba en el paisatge es pot veure a través d'ell.

ANÀLISI SIGNIFICATIVA

Aquest oli, tot i no ser un dels més coneguts, és dels que més valor i sentit té com a expressió a la fe catòlica.

A més, es va inspirar a la costa empordanesa i el seu estimat Cadaqués ja que veiem el mar i les típiques roques de la Costa Brava.

En primer lloc, en el centre de l'obra trobem un Jesús translúcid amb els braços oberts, que enfoca la nostra mirada en aquest punt per després portar-nos cap a un tors nu, de similar translucidessa. Entenent el que diu l'Escriptura "Tu no pots veure la meua cara,

perquè ningú em pot veure i viure", a Èxode 33, 20. Aquí hi comprenem el motiu pel qual el tors arriba fins al coll.

Així doncs, trobem primer una presència divina dins de Jesús que es mostra amb major lluminositat i que dóna a entendre que ell no es troba físicament entre ells, i la segona, la referència que ell fa amb les mans, apuntant la mà dreta cap al tors de dalt i l'esquerra cap a si mateix.

Seguidament, aquest succés ocorre dins d'una construcció amb forma de dodecaedre, símbol del cel per als antics, on el cos del Pare reflecteix una ombra, mostrant d'aquesta manera que amb els seus braços oberts és capaç d'abraçar el cel i la terra. Així, mentre Jesucrist instaura el sagrament de l'eucaristia, els apòstols 'ajupen el cap en senyal d'oració. Precisament és a causa d'aquesta posició el que ens fa impossible reconèixer la figura de Judes Iscariot entre els deixebles. Es destaquen per igual a tots els deixebles.

Per acabar, l'escena barreja el misticisme religiós amb una composició onírica característica del pintor; d'aquesta manera Jesucrist es representa com un ésser immaterial que projecta llum mentre que els seus deixebles han estat representats com a éssers més corporis a través d'un joc de llums i ombres.

VALORACIÓ I CONCLUSIÓ

L'art sempre s'ha mantingut proper al sentit espiritual, no s'ha separat de Déu i segueix sent un instrument útil i eficaç per a mostrar i/o transmetre la fe personal en diferents contextos. L'art, expressió tan infinita en les seves tècniques i formes, toca la inspiració en cada un de nosaltres. Transmet la bellesa, la intenció, el sentiment, la idea, el pensament... Tot això és possible mitjançant la creativitat expressada en cada pintura.

Són molts els artistes els que van utilitzar aquest mitjà per expressar i compartir la seva fe, la seva resposta personal a Déu i la missió de captivar més cors per al Senyor.

Finalment, veiem l'últim sopar de Leonardo Da Vinci, obra també d'estil cristià.

